

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Félfévre 2 kerona 50 fillér. Félévre 6 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok eljárnak.

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Néhány szó a mai kor bűneiről.

Az idő végtelenségének folyása véges emberi lény által ki nem puhatolható kezdettől fogva halad a maga útjában. Mi se tartóztathatja vissza medrében. Nincs az életnek büntető dagadó áradatában semmi olyan mozzanat, amely a pillanatok gyorsaságával tovaröpönő időt haladásában megakadályozhatná.

Az emberiség sokasodásával, a minden ágazatában gyorsan és bámulatot keltőleg haladó tudománynak és műveltségnek előre törő munkálkodásával egyenlően rohamos lépésekben halad előre a bűnnek különféle nemében foglalt emberi gonoszság is, amely ma már az őrdögi fantáziát is felülmúló tényeknek borzalmat, undort és megvetést keltő specialitásaiban nyilatkozik meg.

— Meg áll ereinkben a vér, gondolkodó képességünk elszibbad, szívünket döbbenet fogja el a napi eseményeket tudomásunkra hozó hírlapokban hemzsegető sokféle bűnös üzemek, visszaélések és botrányok miatt.

Még gondolatnak is erkölcsatlenség és nagy bűn az a gonoszság, amely a legelvetemültebb emberi érzésből is kivetkőzött, emberi alakba bujt szörnyeteg követett el a fővárosban serdületlen korú leánygyermek ártatlansága, testi épsége, egészsége és egész életükre kiható erkölcsi érzése ellen. Ezt követte egy másik bűnnek felfedezése. Akinek az állása után is megkövetelt egyéni tisztességében, polgári becsületességében, foglalkozásával járó finomabb lelki tulajdonoktól jogosan várt tökéletesebb intelligenciájában és higgadt komolyságában megbizva, a legnagyobb lelki nyugalommal bízta a szülő legföltétebb kincsét, leány gyermekének erkölcsös nevelését; a tanító, a bizalommal rútul visszaélve állatias szenvedélyének kielégítésével tönkre tett szülői boldogságokat, megsemmisített szép reményeket, melyek szülői szívet gyermek jövőhöz fűztek és az ártatlanság vizslátos elrablásával piszkolt be, soha vissza nem szerezhető kincset: becsületet s a léleknek erkölcsös érzéseket nyilatkozó tisztaságát — alig serdült kortól — egy egész életre kihatólag.

E gyalázatos bűnök közül azzal, amely a vadállatias szenvedélynél is alább-valóbb, foglalkozni nem is lehet, mert minden fogalmat felülmúl az az elvetemültség és legelfajultabb erkölcs-

telenség, amely azt létrehozhatta: ám azonban a tanító bűne más szempont alá is esik. Ennél a lünnél kitűnik, hogy a gyermeklányok egynémelyikében meg volt a hajlandóság az erkölcsi züllésre. Mert például szabad-e és kell-e tudni egy 13—14 éves leánynak azt, hogy egyik másik férfi szép-e, csinos-e?

Mit szólunk azután a féltékenységhöz, a lányok egyikét gyötörte, s amelyt a bűn felderítésének alapjául szolgált levelében kifejezésre is juttatott?

Itt az érzésvilág kétségbeesésében korán nyilatkozott meg.

A kor nyavalyáinak egyik példája. Nem vagyok képes megmagyarázni magamnak azt sem, hogy például — különösen a fővárosban 10—14 éves leánykák, akik pedig olyan rövid szoknyában járnak, hogy az be nem piszkolódhatik, az utcán miért fogják fel szoknyájukat?

Kis középiskolai tanulók, gyerekek, miért kísérgetnek az utcán korukbeli fiatal leánykát és ezek viselkedésükkel — amely felnőtt leányok kacérságát is sok esetben felülmúlja, miért ingerelik azokat maguk iránt?

A szülőknél is hiba van. — Mert lehetetlenségnek tartom azt, hogy a gondos anyának gyengéd figyelme, s a szeretett gyermekén függő éber tekintete bizonyos tapasztalatokat ne fedezze fel, a melyeknél fogva leánygyermek érzés világába bele pillanthat s a felfedezett betegséget finom higgadsággal orvosolni ne tudhatná.

Hány intelligens szülőt ismerek, akik megengednek 15 éven aluli leánygyermeküknek csiklandós szerelmi-regény olvasást. — Olvasmányok telett elmerengnek. — Képzletük felerleli ösztönüket s a leghamarabb kínálkozó alkalom okozója lehet az ártatlan gyermek-lélek tisztaságában rejlő erkölcsi élet megrontásának.

Felnőtteknek pikáns modorban vitt társalgását fiatal leányoknak, fiúgyermekeknek hallgatni felesleges. Fogalmat alkothat a gyermek magának, s abból kifolyólag erkölcsi értéke szállhat lejjebb.

Kizárólag csak tanulmányos és az erkölcsi érzést csiszoló és nemesítő darabok előadásánál volna szabad a gyermeket színházba engedni. — És csak ilyen természetű regényeknek, társ-cikknek és elbeszéléseknek olvasásához adni beleegyezést.

Pikáns képes levelező-lapoknak forgalombahozatalát s kirakatokban való kitételét szigorúan el kellene

tiltani. — S bár ez irányban történt intézkedés, ennek dacára azonban még mindig tapasztalható ilyen levelező-lapoknál árusítása. —

Cselédeknek maguk között való beszélgetései sem gyermek füleknél való.

Midezeknek és még sok egyéb körülményeknek szigorú szem előtt tartása mellett nagyon sok szomorú és erkölcsöt homályosító következményeknek lehetne elejét venni.

Az pedig feltétlenül kívánatos, hogy leánygyermekeket kizárólag nőtanítók tanítsanak. — Nem bizalmatlanság, vagy gyanúsítás ez a férfi tanító kar tiszteltreméltó igen nagy többségével szemben, hanem egy leánygyermek lelki tulajdonainak finomításához mégis csak nagyobb mester lehet az arra képesített nő.

Hiszen korunkban annyi a képesített nő, hogy a kívánalom teljesítése valóságos jótétemény lenne a sok alkalmazást kereső tanítónőre nézve, akik az által kenyérhez jutnának.

Egyik nagy hibája ugyan a mai anyagias kornak, hogy szegény embernek leánygyermek a férfi szakmájába vágó állásokra való képzés szerzése van utalva, hogy az által életjövőjét biztosíthassa, de ha már a társadalom minden rétegénél — nagyon kevés kivétellel — a nőiuli szándékozó fiatal emberek ideális érzése inkább a pénz, a vagyon felé vonzódik, mint a valódi családi boldogságot egyedül és kizárólag biztosítható tisztá szerelem ösztönei kapcsához, — akkor legalább a nő által — legtöbb esetben a szülők nélkülözéseiről — keservesen megszerzett képzés után kellene annak jövőjét biztosítani.

Sok fiatal ember gondolkodik úgy, hogy „ha ennek a leánynak vagyona is volna rögtön megkérném a kezét”. — A másik meg „mihelyt megnéztem a telekkönyvet azonnal beleszerettem a leányba”.

Ezek társadalmi nyavalyák. A bűnöknek és a nagy bűnöknek kuforrásai pedig az Isten-tagadásban, a vallatlanságban vannak.

Mert lehetetlenségnek tartom én, hogy az az ember, aki Istennek létezését hiszi, mindenhatóságában, bölcsességében, szeretetében, a jó cselekedetek jutalmazásában s a gonosz tettek büntetésében nyilvánuló igazságában nem kételkedik: az képes volna gyilkolni.

Gyilkolni öreg szülőket és ártatlan gyermek vértokont.

De az emberek milliói felfuvalkodtak, s hogy a tudomány csodás dolgokat hozott létre és ismertetett meg, azt hiszik, hogy mindent ami van, amit látnak: eget, földet, vizet; emberi tudomány hozott létre. — Azt hiszik, az Isten létezését a papok is csak azért hirdetik, mert nekik az a mesterségük. — Véges elméjük mélyebbre nem hatol.

A vallás sok helyen gúny tárgya csak ma már. Aki szorgalmasan jár templomba, azt kinevetik, azt mondják rá, hogy képmutató és farizeus.

Következetlenség. Mivelhogy hangulateltetés végett sok rossz ember is jár templomba, azt gondolják, hogy a másik ember sem igen lehet amannál külömb.

Szomorú, de való, hogy vannak intelligens emberek is, akik a másik ember vallásából, vallása szertartásaiból gúnyt üznek. Minden vallásnak mintha nem egy volna az Istene, az, aki az összes emberiség és mindenség egy igaz és örök Istene!

A vallásos érzületet ápolni, fejleszteni s minden ember vallását tisztelni, becsülni kell, mert minden vallás Istenhez vezet s mert a vallás nyújt vigaszt kétségbeesésünkben, fájdalomunkban; ez ad erőt az élet sokszor elviselhetetlennek látszó küzdelmeihez, az tartatja vissza az akaratot a büntől, és mert e nélkül az emberiség haladjon bár a tudomány akár milyen rohamosan előre, az erkölcsstelenség és gonoszság fertőjében leli megérdemelt kimúltát.

Vöröss László.

Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 28-án és esetleg következő napjain a kurcán túli közgyűlési teremben reggel 9 órakor kezdődőleg rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következők:

1. Körtvélyessy Sándor vételi ajánlata a Vecseri-féle portára. — 2. A város regalekártalanítási kötvényeinek 4 és fél százalékos adómentes kötvényenyl történt kicseréléséről tanácsi jelentés. — 3. A borítal- és husfogasztási adónak a város által szándékolt bérbevétele ügyében tanácsi jelentés. — 4. Az árvtári tartalékalap kamatainak a tisztviselők fizetéspótlékára leendő felosztásáról tanácsi előterjesztés. — 5. A villamvilágítási szerződésből folyólag a Siemens és Halske cég részére fizetendő 410.000 koronáról szóló kötelezvény tárgyalása. — 6. A Petőfi-szálló emeleti helyiségeinck villamos világításra leendő berendezése tárgyában tanácsi javaslat. — 7. A villamos lámpák elhelyezésének megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. — 8. Dr. Polacsek Albert városi képviselő indítványa a vasúti indulóhoz egy ivóvízpalma helyezése iránt. — 9. Az előfogatozási vállalat feltételek megállapítása. — 10. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának a városi tisztviselői nyugdíjalap létesítése tárgyában hozott határozata. — 11. Fusti Molnár Ferenc és tarse főlebbezése a rendőrök és szolgák részére szükséges labbellal vállalatba kiadása körül követelt eljárás ellen. — 12. Dr. Tasnády Antal városi képviselő főlebbezése a háza előtti fák megcsonkítása tárgyában hozott 7843. sz. tanácsi határozat ellen. — 13.

Tanácsi jelentés a Petőfi-szállóbeli légfűtés berendezés felől teendő intézkedések tárgyában. — 14. Koncz Károly, Kiss Lajos és Mulat Jánossal a bogár- illetve a vásárzug kinyitathatására megvenni szándékolt portakra nevez köteendő egyezség tárgyalása. — 15. A Séchenyi ligeti vendéglő helyiség bérbeadása tárgyában tanácsi jelentés. — 16. A rendőrség szervezeti és szolgalmi utasításának tárgyalása. — 17. Dr. Csukkerman Soma városi kerületi orvos kérvénye fizetésének az 1876. XIV. t.-cz. alapján leendő megállapítása iránt. — 18. Zsarkókúti Janos és neje által az árvaház céljaira tett hagyományozásról tanácsi jelentés. — 19. Csonka Pál által a város részére tett hagyományozásról tanácsi jelentés. — 20. A róm. kath. egyház kérelme a „Szent József-tér” rendezése iránt. — 21. A Szentesi Ipartestület kérelme a külső vásártér feltöltése és rendezése iránt. — 22. Hatósági munkaszöveget kiadása. — 23. A mező és hegyőröknek az orsz. gazdasági és cselédségélyező pénztarba leendő beírata iránt tanácsi jelentés. — 24. A Csongrádmegyei Gazdasági Egylet által rendezendő csikódíjazásra 100 kor. kiutalványozása iránt tanácsi jelentés. — 25. Iparostanonc-iskolai éves jelentés. — 26. A fogadó- vendéglő- és kávéházokról alkotott szabályrendelet kihirdetése. — 27. öv. Szabó Karolyne baba oklevélenck kihirdetése. — 28. Pénztarvizsgálatoiról jelentés. — 29. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság jelentése.

Ujdon ságok

Szentes, 1902. augusztus 28.

— **Távozó főrabbi.** A szentesi izr. hitközség főrabbiája főtisztelendő Dr. Hoffer Ármín f. hó 30-án szombaton d. e. 10 órakor tartja búcsuzónoklatát, és szept. hó 14-én végleg távozik városunkból, hogy hivatást új működési helyén Veszprémben megkezdje. Távozását méltan sajnálja a hitközség, mert Dr. Hoffer azonkívül hogy kiváló egyházi szónok: hazafias érzületű és hitbuzgó férfiú, de vesztéség az ő tavasza egész ta-sadalmunkra, amelynek a főrabbi közbecsülésben állott, derék és rokonszenves tagja volt. A távozó lelkipisztorinak új működési helyén boldogságot és szerencsét kívánunk s óhajtjuk, lelje fel ott is azt a szeretetet, amelyet megnyerő és kötelező modorával nálunk kivívott magának.

— **Az igazoló választmány,** mint annak idején közöltük, Dr. Molnár Jenő községi képviselővé történt megválasztását megsemmisítette az okon, mert dr. Molnár Jenő nem bír Szentesen választói jogosultsággal. Az igazoló választmány ezen határozata jogerőre emelkedett, s dr. Molnár helyett a soros póttag Kürti Mihály hivatott be városi képviselőül.

— **A kisdédek réme.** A III-ik tizedbeli ovodába járó kisdédek közt a kanyarkó ismét grasszal. A hatóság intézkedett az ovoida sürgős bezarása iránt.

— **Meghívó.** A szentesi honvéd egylet, a f. évi augusztus 31-én délelőtt 10 órakor a tül a kurcán teremben gyűlést tart, — melyre az egyleti tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Szintársulatunk dicsérete.** Minden kommentár nélkül közöljük a máros legutóbbi számanak következő híret: A makói sznugypartoló bizottság választmánya szombaton délelőtt tartotta rendkívüli ülését dr. Meskó Sándor főispán elnöklet alatt s tárgyalás alá vette Festetich Andor grófnak, a vidéki sz nézet országos felügyelőjének átiratát, mely-

ben azon kívánságának ad kifejezést, hogy Makó lépjen be a Zombor—Nyitra—Szarvas városok által alakított szini körzetbe. Rövid tanácskozás után a választmány olyképen határozott, hogy a szinpártoló egylet tagjainak általános óhajához képest nem fogadják el azon ajánlatot, hanem belép a szabadkai szini körzetbe, a hová még Szentes és Laja városok is csatlakoztak. A választmányt elhatározásban különösen azon körülmény vezette, hogy a szabadkai szinház igazgatója Pesti Iliász Lajos már több ízben játszott nálunk jól szervezett társulattal s a művészi igényeket mindenkor kielégítette, míg a zombori szinház igazgatója Monori Sándor nálunk teljesen ismeretlen s így sem az igazgató személyében, sem társulatában nem találja meg a garanciát arra, hogy Makó város közönségének fejlettebb művészi igényeit kielégíteni képes volna.

— **A szentes-csongrádi Tiszahíd munkálatai** serényen haladnak előre. Mar csak az utolsó 2 pillér építése van hatra, ami két hó leforgása alatt készen lesz, — a szentesi oldalon pedig már a vaszerkezet felrakása is megkezdődött. Örömtünk szolgál feljegyezni, hogy a hidépítésnél nem fordultak elő azok a balesetek, amik hasonló munkáknál napirenden szoktak lenni, úgy, hogy eddig egyetlen jelentékeny szerencsétlenség sem történt. Kétségtelen, hogy ez az örövendes állapot legnagyobbrésztben Rappensberger művezető főmérnök érdeme, aki legmesszebbmenő óvatossággal és körültekintéssel örökdi munkasai testi épsége fölött s az óvintézkedéseket kérihetetlen szigorral betartatja s az által elejét veszi azoknak a szerencsétlenségeknek, amik egész családokat tehetnek tönkre.

— **Szerencsétlenség.** Kanász Nagy Imre töldbirtokost, mint részvéttel értesülünk, súlyos baleset érte. Kedden hajnalban a tanyáról hazajövet, lovai megbokrosodtak, a kocsiat felfordították s Kanász Nagy Imre oly szerencsétlenül bukkott ki a kocsiból, hogy lábát törte. Mielőbbit gyógyulást kívánunk az öreg urnak.

— **Miskulancia.** Nagy garral volt a közelmúlt napokban hirdetve, még a fővárosi lapokban is, hogy Róheim Nathan Sima Ferencnek a sítéri telepítés körül szerzett halhatatlan érdemei némi elismerésül kerek szazecer koronát két sítéri kastélyat adta presentbe a körültekintő dominiummal együtt. Miután pedig a sítéri telepítés sem Roheimra, még kevésbé pedig a becsapott magyarokra nem volt oly aldashozó, hogy annak folyamánya 100.000 koronas present legyen, egy csőppecskét kételkedtünk a fényes provizóban s bizonyos miskulanciát véltünk fölfedezni a nagylelkű ajándékozás körülölelésben. Hogy nem rosszul vélekedtünk, annak bizonyosságára ideiktatjuk a jökevdű adakozó nyilatkozatát, melyet a Budapesti Napioiban tett közzé:

Tisztelt szerkesztőség! Becses lapjuk egy nagyváradi újság után azt írta, hogy én Sima Ferencnek, illetve a feleségének odaajándékozottam kastélyomat szőlővel és kerttel együtt jutalmul azért, hogy Sima Ferenc a sítéri parcellázásnál érdekében buzgólkodott. Ezenel kijelentem, hogy ebből a hírből egy betű sem igaz. Kiváló tisztelettel, Budapestben, 1902. augusztus 22-én, Roheim Nathan.

— **Megalakult egylet.** A sportok legnemesebbikét kedvelők — a sakkjátékot jellemző esendben — megalakítottak a szentesi sakk-kört, és az új helyiségben (Petőfi-szálló épület) már javában folynak a mérkőzések. Az egylet megválasztotta tisztviselői Halász Janos bérülő pedig tekintettel az egylet cseccsem korára, a helyiséget fűtéssel, világítással és takarítással együtt újévig teljesen ingyen bocsátja a kör rendelkezésére. A kör oly tagokat is fel vesz, akik e nemes és szórakoztató sportot még nem kultiválják, nekik e téren oktatást ad.

— **Egy vitás kérdés.** A Szent-István napi munkaszünet téves értelmezése merült fel a napokban. Az az értelmezés, hogy ezen a napon cséplés, szentes, tehát mezőgazdasági munkálatok nem volnának végezhetőek. Az

ünnepnapot megelőzőleg számosan jártak a rendőrségnél és irányban tudakozódnak, de határozott állapottal a rendőrség sem foglalt el. Az 1891. évi XVII. törvénycikk azonban úgy rendelkezik, hogy vasárnapokon és Szent István-napi az ipari munkának kell szünetelnie. Ennek kiegészítésül a miniszter-tanács még 1898-ban kimondotta, hogy a mezőgazdasági munkák, mint nem ipariak, a munkaszünetes napokon nem tilalmazhatók és nem büntethetők, csak az vizsgálendő meg, hogy a munka nem zavar-e vallási szertartást. Már pedig Szent-István napján a belterületen sehoh cséplést nem végeztek, külterületen sem zavartak sehoh a teljesített mezőgazdasági munkákatok isenteléseit. Az üzlet pedig kereskedelmi miniszteri rendelet szerint Szent István napján déli 12 óráig nyitva tarthatók.

Háromezeréves sírok. Földásás közben sírokra akadt Tóth Gergely kistőke; birtokos, a ki azt nyomban bejelentette a a múzeum őrnék. Csallány Gábor ki ment a helyszínére, s a sírok helyzetéből és a régebbi leletek révén megállapította, hogy ezek a bronzkori maradványok. A bronzkor pedig Kr. e. 1000 évvel ért véget, tehát legkevesebb 3000 évesek. — Ugyanott régi sírokat találtak a Szedér János nagytői tanyánál faültetők, de a talált tárgyakat észlelték. A múzeum őr értesítvén a leletekről, lépéseket tett e helyen a feltárás iránt, amire mindkét földtulajdonos a legnagyobb készséggel meg is adta az engedélyt. Az ásásokat e két helyen és a többi sírmezőkön megkezdődnek azonnal, mihelyt az államsegély megérkezik.

Eljegyzés. Helt József villanyszerelő a napokban tartotta eljegyzését Gerecz Erzsikével. Nasznagyok voltak a vőlegény részéről Kanasz Nagy Imre, a menyasszony részéről Racz Zsigmond.

Tűz a külhatárban. Hétfőn reggel Dósa Béla lapistói tanyáján egy nagy szakmakkal kigyuladt. A veszedelem színhelyéről beküldött futar értesítésére Horváth János egy tűz fecskendővel és 3 lappal rögtön kivonult, s sikerült a tüzet elfojtani, mielőtt a tanyapületekre gúcsapott volna, ahol az egész ideai termék beraktározva volt s aminek elhamvadásra esetén ezreke menő kár érte volna tulajdonosát.

A fiatal pincérnők alkonya. Széll Kalmán mint belügyminiszter hónapokkal ezelőtti rendeletet adott ki, hogy kávéházi kaszírnök csakis olyan nők lehetnek, akik legalább negyvenévesek. Ezt a rendeletet még nem hajtották végre. Most azonban a belügyminiszter újabb rendeletet adott ki, mely szerint a vidéken vendéglői-pincérnő vagy szalodai szobalány csakis oly nő lehet, aki negyvenedik évét betöltötte. A rendeletet, mely folyó évi szeptember 1-én lép életbe, a vidéken szigorúan végre fogják hajtani.

Henneberg selyem

— akkor valódi ha közvetlenül tőlem vásároltatik — blúzoknak és ruhákhoz, fekete fehér és színes,

45 krtól 14 frt 65 krig

méterenként. Mindenkinék bérmentes és vámtmentesen küldetik házhoz. Mintak forduló postával. Svájcha kettős levélportó fizetendő. Henneberg G. selyemgyáros (es. és kir. udvari számláló) Zürich. (1.)

Iskolai értesítés.

A szentesi m. kir. állami főgymnasiumban az 1902—3 tanévre való beiratkozás szept. hó 1. 2. 3. napján délelőtt 8 tól 12-ig az igazgatói irodában történik.

A felvételi feltételei a következők:

A z első osztályba a törvény szerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évesnél idősebb fiú felvétele fellett a tanári testület határoz, melyhez ez iránt bélyegtelen kérvényt kell az igazgatónál beadni.

b) Az ismeretek mértékére néve meg-

követeltetik, hogy a fiú a népiszkola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon. Ezen jártasságát vagy nyilvános népiszkolai bizonyítvánnyal, vagy annak hiányában külön felvételi vizsgálatlall kell igazolnia, melyért 20 korona díj jár.

c) Az I. osztályba beiratkozó tanuló az iskolai és születési bizonyítványon kívül tartozik az utolsó himlőoltásról szóló orvosi bizonyítványt is felmutatni, mert a nélkül csak ideiglenesen vétetik fel.

d) Valamely felsőbb osztályba lépő tanuló csak akkor vétetik fel, ha az előbbi osztályban legalább elégséges előmenetelt tanúsított s erről hiteles bizonyítványt mutat fel.

e) A ki a helybeli gymnasiumba más gymnasiumból lép át, tartozik az előbbi osztályról szóló bizonyítványon kívül születési bizonyítványát is felmutatni.

f) Minden újonnan belépő tanuló a felvételre személyesen szülői, gyamja, vagy azok megbízottai kíséretében tartozik az igazgatónál jelentkezni.

g) Azon szülők vagy gyámok, kik nem lakknak helyben, tartoznak fiuk vagy gyámoltjuk felvételkor alkalmas helyett bejelenteni, kire felügyeleti jogaitat átruházzák s ki az iskolai közléseket a szülők nevében elfogadják. Vidéki szülőknék fiaik elhelyezésére néve az igazgatóhoz szivesen nyujt segédkeztet a beiratás alkalmával.

Reálisiskolai tanulók felvétele. Reálisiskolából a gymnasium következő felsőbb osztályába átlépni kívánó tanuló csak felvételi vizsgálat alapján vehető fel, melyet a realskola és a gymnasium tanterve közt lévő különbözétebl tartozik letenni. Ilyen felvételi vizsgálat díja 20 koronai

Polgári iskolai tanulók felvétele. Polgári iskolából gymnasiumba átlépni kívánó tanuló tartozik a debreceni tankerületi kir. főigazgatóhoz címzett 1 kor. bélyeggel ellátott s a gymnas. igazgatóságban benyújtott kérvényben a felvételi vizsgálat engedélyezéséért folyamodni s e kérvényhez születési bizonyítványán kívül a polgári iskolában addig nyert összes bizonyítványait becsatolni. A felvételi vizsgálat díja 20 kor.

A magántanulók bejegyzése szintén szept. hó 1. 2. 3-án történik. A nm. vallás és közokt. m. kir. minisztériumnak 1895. évi 72039. sz. rendelete alapján leányok is iratkozhatnak be magántanulókul s a megállapított díjak lefizetése mellett a tanév elején vagy végén magánvizsgálatot tehetnek.

Beiratkozásnál minden tanuló tartozik a következő díjakat befizetni: 8 kor. felvételi, 1 kor. ifjúsági könyvtári és 1 kor. felvételi díjat.

A tandíjat évi 60 koronát 4 részletben is lehet fizetni; az első részletet legkésőbb okt. 15-éig, a másodikat december 1-ig, a harmadikat márcz. 15-ig, a negyediket majus 1-ig.

Javító pótló, és felvételi vizsgálatok ideje. A javító vizsgálatok aug. 29-én délután és 30-án egész nappal, a felvételi és pótló vizsgálatok szept. 1. 2. és 3-án délután tartatnak. E vizsgálatokért nem jár díj.

A tanév ünnepélyes megnyitása és az órárend kiadása szept. 4-én d. e. 9 órakor lesz, a tanítás szept. 5-én d. e. 8 órakor kezdődik.

A tanév megnyitásán szivesen látjuk a t. szülőket is. Szentesen 1902. aug. 21.

A szentesi állami főgymnasium igazgatósága.

Iskolai értesítés.

1902/903. isk. évre.

A polgári leányiskolában a beiratások szept. 1—3. napján délelőtt 8—12 óráig történnek a polg. leányiskola igazgatói irodájában. A tanítások szept. 5-én reggel 8 órakor kezdődnek.

Mellett fog az arra vállalkozóknak taníttatni.

A francia nyelv tanításáért havonként 1 k. fizetendő és pedig a tandíjjal együtt felvéteknél előre befizetve. Tandíjmentesek e díj felét fizetik.

Magánvizsga díja — az egy évi tandíjon kívül — helybelieknek 12 k. vidékieknek 44 orona.

Szentes, augusztus 22.

Pap Lajosné.
polg. isk. igazgató.

Színház.

Szívetszorító hírek kószálnak sötét szárnyakon a légben. Céltudatosan van az első szó ritkított betűkkel szedve, mert bizony mondom tinéktek: a jeunesse d'oree nem egy tagjának a szíve — és kizárólag csak a szíve — szorul össze arra a hirre, hogy színészeink jobb hazába készülnek.

Métekes betűkkel állott a minap is a helybeli krajcáros újság színi rovatában hogy: miképpen hiteles forrásból értesülünk Pesti Házsz Lajos jól szervezett társulata, látván közbömbös közönségünk képzelteletlen közönyét, készülődik körünlől.

Azt hiszem jól értesült kör vagyok magam is akkor, amikor egy végtelen kicsi száju, bogárhajú művész (diskréció) ajkáról ilyen formát hallók: „nn, hogy ha török vagy ha szakad, de nem fogunk mi itt sohaig maradni”. Ezt pedig bizony isten hallottam — úgy fél füll.

Hát tiszteltreméltó műzsaflak, asszonyok, leányok, emberek, szállók az úrhoz!

Hova, és miért e nagy sietség? Mielőtt ezt a ballépést megtétnék, nézzenek szét egy kicsit maguk körül.

Gondoljanak az előbb emlegetett arany ifjúságra (minő önzetlenség) melynek megreked — izé megped a szíve ha Katalint és Zsermén hadnagyt, az angol lédik könyved eleganciajával táncoló miss Trixet, a fiatal Zenobát, a huncut szemű pillangó kisasszonyt, vagy Karikát és Lonczt nem látja hallja érzi maga körül.

Gondoljanak az újságírók vitéz gárdijára, kiknek — ha elmennek — a színi rovat helyett, avagy miképpen lehet még a tojásokat egy ügyes haziaszónynak a háztartásban elmeszen felhasználni: s más hasznos olvasni valókkal kell a közönségnek kedveskedni.

Gondoljanak a családos emberekre, a a férjekre, akiknek, nincs módjukban máskor Adámot és Évát látni — színpadon.

Síve ha mindez jól ei-meggondolják, szálljon szíveikbe a könyörület s az égi irtalom ihletett anyala: éljenek Pató Pallal még vagy másfél hónapig! (Az ám, gondolja magában Pesti bacsi — testi beteg lenne belőlem akkorra, én fizetem ám a gázsit fiám!) No de térjünk át az úgynevezett kritikára.

Szombaton Milócker bájos zenéjű operettje „Gasparone” ment. Igazán itt is a legjobb volt mindenki, de első helyen mégis F a l a s s y t kell említenünk, kinek Erminio grófia talán legsikerülebb alakításainak egyike már csak azért is mert gyönyörű baritonját itt teljesen érvényre tudja juttatni. N é m e t h n é (Karlotta) iskolázott szép hangja ez estén is sok élvezetet nyújtott. Csak a beszédmodorában van valami fatyolozottság. G e r l a k i Hermin (Szóra) kedves koresmarósné volt. Ne haragudjon meg, ha valamire figyelemztetjük: ne kísérje minden mozdulat azzal, hogy csipőre teszi a kezét. Utóvégre a gesztus is elvesztí hatását, ha mindig ugyanaz. N é m e t h (Nazoni) a pénzre éhes. de csúful kijátszott szírukaui podesta szerepében, U j v á r i (Szendulfó) B a r a n y a i (Benodzó) Czakó (Masszaccsó) szintén jók voltak. H a n e m M i h á l y f i J u l i s k a Mariettája na, az kitűnő egy alakítás. Hogy tud valaki olyan jó vén kisasszonyt produkálni, mikor nem is az?

Biztató dalai gyújtó hatású voltak a férfi közönségre, csupán Nazoni udvarolt neki ilyenformán: „cingár! teremted az úristennek!”

Vasárnap érdekes est volt: S z i e b e n b u r g e r Károlynak, a szabadkai főgimnasium jeles tehetségű tudós történelm professzorának eredeti színművét, »B o t t y a n g e n e r á l i s t e» adták a szerző jelenlétében,

A darab tartalmát már előző számunkban ismertettük. Baróthy Botyánja szépen kidolgozott gondos alakítás volt. Az ő vénája, nemcsak párhóza jó talajra talált e neki való szerepben. (Zárjelben megszűnik, hogy igazgatójának — ki melettünk ült — nagyon tetszett.) Az ő jó partnere Tarján Irma — a hitvesét veszélyben bajban hűségességen követő Forgách Julianna szép szerepében teljes elismerést érdemel. Kállay Jolán (Grassalkovics), Czákó (Boifort) szintén kitétek magukért. Rátkayn meglátszott a lehangoltság — de istenenem is lehet csudálkozni felette. Ujvári azt a kis szerepét is elrontotta. Annrya sietett a mondókájával hogy mit sem lehet beelő érteni.

Szép volt a második felvonásbeli toborzó tánc. Gerlaki és Simon szintén vetekedtek egymással, hogy ki táncol szebben. Nem tudtuk melyike az elsőség. Pom-pas táncos mind a kettő. Falusyhöz van még annyi mondani valónk, hogy a fenező csak a Göre Gábor szójába való a »Bore-ban.

Hétlőn Katalin ment másodszor. Hogy a direktor leszállította a napi helyárat a bérletárakra, egyszeribe telt ház nézte végig ezt a szép operettet, mely most sokkal jobb előadásban ment, mint a múlt héten.

Kedden olyan élvezetes esténk volt, amilyen az ideai színi évadban még egyszer sem. Előbb a »Pillangó kisasszony« bajos melodráma, azután Bokor József pályadíjjal kitüntetett egy felvonásos vígjátéka az »Almafa« került színrre.

A melodráma tartalmát előbb Tarján Irma ismertette ügyesen elszavalt prólóban.

Gerlakynak őszintén gratulálunk. Eddig operettekben s vig népszínművekben láttuk, teljes elismeréssel is adóztunk neki mindig, hanem hogy ennyi drámai erő legyen benne, azt igazán el sem képeltük. Oly megrázóan, annyi igaz érzéssel adta a Pillangó kisasszony szomorú szerepét, hogy bizony sokan megkönnyezték. Magam is szép szavak, lányok társaságában ültem s láttam hogy titokban nem egy könnyecseppet törültek ki szemükből.

Hanem aztán annál többet mulattunk az Almában. A Zsába óta nem volt olyan viszhangos a színházterem a kacajtól mint ez estén. De kár, hogy keveseknek volt részük benne. Szabados Gizi a mi aranyos naivánk, Tarján Irma, Mihályfi Juliska, Baróthy, Falussy Németh Tóth mind mind brillirozotak, annyi kedvel, elevéssel játszottak, hogy a közönség nyílt színen is sokszor kitapsolta őket. Biztosítjuk a direktort, hogy ezt az élvezetes előadást másodszor telt ház nézné végig. —sz6.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.
Kiadótulajdonos a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Árverés földbirtokra. 17—4

A szentesi járásbírósg telekkönyvi osztályában 1902. október 9-én délelőtt 9 óra-kor, egymás mellett levő két drb fertői birtok, egyik 40 hold 1437 négyszögöl, másik 12 hold 440 négyszögöl, bírói árverésben, a legtöbbet ígérőnek eladatik. Banaatpénz 89 korona 90 fillér és 17 korona 10 fillér. A vételár az árverés jogerőre emelkedése után 6 óra fizetendő be a szentesi kir. adóhivatalba.

Eladó.

tehermentesen vagy Szentmihály nap-tól haszonbérbe adandó a legelőnyösebb föltételek mellett, a

Szentesi takarékpénztár tulajdonát képező

a) szentesi IV. tized 792 szám alatti ház;

b.) szegvári határban, zsigerhátai dűlőben 23.500/1000 hold szántó föld tanyaépületekkel;

c.) szegvári határban, kórógyapart dűlőben 21 kat. hold szántóföld tanyaépületekkel.

Alkult lehet kötni az intézet igazgatójával.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbaszállítványt, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csudagyógyszer ez, mely már ezeket megmentette, akik ijükkori kicsapongások folytán erejüket vesztették vagy ezenközben betegeskedtek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinék — aki kéri — egy csomag gyógyszer, magyarázó könyveskövet díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ijükkori kicsapongások folytán nem bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségekben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregék és ifjak irhatnak, az alatt jeltelt minden a »State Medical Institute«-nak, honnan a próbaszállítvány címünkre kerül megküldés. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstől végtelenségig elhúzódtak el nem hagyhatják. A próbaszállítvány is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárhonnan magyarul is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkreció mellett díjtalanul elküldik neki a próbaszállítványt a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — kinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika És minden leve portamentesen küldendő.

Fényírda.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben a Nagy Aron-féle házban — a gimnázium mellett III. tized 33 szám alatt rövid idő tartamra

fényképezési műtermet nyitottam.

Hivalkosva azon hirnèvre, melyet Budapest előkelő körében kivívtam magamnak, nem tartom szükségesnek a nagy reklámot, mert a mélyen tisztelt közönségnek képességéről mielőbb meggyőződni módjában lesz.

kiváló tisztelettel

Pobuda Károly
fényképész.

Budapest, II. Albrecht-út 9.

Borult idő nem határoz.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

A ivergek adjusztálása kereskedelmi törvényeszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos. Mert: 1. Utóérhetlenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még időül ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kétféle hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden láz alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgerősítő, köhögést és bélszagot. 5. Kellemesen hasbaját és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és bűskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kétféle hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőrfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kétféle szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebre, fagyos daganatokra, ruh, ótvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúgást, szagot, csúzt, fűlfájást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apácavédjegyre! Hamisítások ellen legjobban véd a gyáról, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmenten az osztrák magyar birodalom bármely postállomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztítóerejű

Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekágyasok rosszmellűségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedéskor, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebre sósólyas ellen, dagadt lábakra, sőt csontszúrnál is. Utótt szűrt, lótt, vígott vagy zúzott sebenél mindn idegen anyag kihűzésára, amilyen üveg vagy faszálka, homok, sérét, tövis stb. minden daganatnál, kinővésnél, karbunkulusnál képződményeknél, sőt ráknál; ujszipclnyál, körömdaganatnál, kihőlyagzásnál, kisebbbet lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegok felfekvésére, nyakdaganatra, fűlfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. Stb. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése mellett. Bérmenten, csomagolás és szállítólevéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. Eredeti bizonyítványok egész tömege. Ovakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ van beégetve.

E gyógyhatásában fölülmulhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik, tehát mindenféle időszokban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos is megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók, leggyorsabb közvetlen megrendelést cimezni

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradában — Rohitsch Sauerbrun mellett.

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerterében, Zigráiban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 52—87